

(B3)

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών

Φιλοσοφική Σχολή

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Ρέθυμνο, 2019-20

A. Πληροφορίες για το Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών

1. Στοιχεία Επικοινωνίας

Ταχυδρομική Διεύθυνση:

Τμήμα φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Πανεπιστημιούπολη Γάλλου

74100 Ρέθυμνο

Γραμματεία Τμήματος:

Τηλ.: +30 28310 77211

Fax: +30 28310 77222

E-mail: gram@fks.uoc.gr

Εξυπηρέτηση Φοιτητών/τριών:

Τρίτη, Πέμπτη 11:30-13:30,

τηλ. 28310 77215-16, rozaki@uoc.gr, tzanouids@uoc.gr

Ιστοσελίδα Τμήματος:

<http://www.fks.uoc.gr/>

2. Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες για διδασκαλία και τρεις (3) για εξετάσεις.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

- Εξετάσεις Σεπτεμβρίου: 02/09/2019 - 21/09/2019
- Μαθήματα χειμερινού εξαμήνου: 23/09/2019 - 20/12/2019
- Διακοπές Χριστουγέννων: 23/12/2019 - 06/01/2020
- Εξετάσεις χειμερινού εξαμήνου: 07/01/2020 - 27/01/2020
- Μαθήματα Εαρινού εξαμήνου: 10/02/2020 - 22/05/2020
- Διακοπές Πάσχα: 13/04/2020 - 26/04/2020
- Εξετάσεις εαρινού εξαμήνου: 01/06/2020 - 20/06/2020

ΟΡΚΩΜΟΣΙΕΣ

- Ορκωμοσία Νοεμβρίου: Τετάρτη 20/11/2019
- Ορκωμοσία Χειμερινού Εξαμήνου: Τετάρτη 11/03/2020
- Ορκωμοσία Εαρινού Εξαμήνου: Τρίτη 21/07/2020

ΑΡΓΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΠΕΣ

- 28 Οκτωβρίου: Εθνική Γιορτή
- 8 Νοεμβρίου: Επέτειος Αρκαδίου
- 17 Νοεμβρίου: Επέτειος Πολυτεχνείου
- 30 Ιανουαρίου: Των Τριών Ιεραρχών
- 11 Μαρτίου: Καθαρά Δευτέρα
- 25 Μαρτίου: Εθνική Γιορτή
- 1 Μαΐου: Πρωτομαγιά
- 17 Ιουνίου: Αγίου Πνεύματος

3. Γενικά στοιχεία

Το Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών (ΦΚΣ) είναι ένα από τα παλαιότερα Τμήματα του Πανεπιστημίου Κρήτης. Ιστορικά προήλθε από τους κόλπους της ενιαίας Φιλοσοφικής Σχολής (1977-1983) και ιδρύθηκε μαζί με τα άλλα Τμήματα της σημερινής Φιλοσοφικής Σχολής με το Π.Δ. 103/1983. Αρχικά το Τμήμα αυτό, όπως και τα 7 υπόλοιπα πανεπιστημιακά τμήματα της πόλης του Ρεθύμνου, στεγάστηκε σε σχολικό συγκρότημα στην περιοχή των Περιβολίων. Από το Μάρτιο του 1998 μεταφέρθηκε στη νέα Πανεπιστημιούπολη, στον Γάλλο, που βρίσκεται περίπου 4,5 χλμ. από το κέντρο της πόλης του Ρεθύμνου. Στο χώρο της νέας Πανεπιστημιούπολης συγκεντρώνονται κατά βάση τόσο οι εκπαιδευτικές όσο και οι ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος. Διοικητικά το Τμήμα είναι αυτοδύναμο.

Το Τμήμα έχει ως θεμελιώδη αποστολή:

- α) Να καλλιεργεί και να προάγει τη Φιλοσοφία και τις Κοινωνικές Επιστήμες με την ακαδημαϊκή διδασκαλία και έρευνα στο πλαίσιο της Φιλοσοφικής Σχολής.
- β) Να παρέχει στον πτυχιούχο του τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίσουν την άρτια κατάρτισή του για την επιστημονική και επαγγελματική του σταδιοδρομία.

4. Οργάνωση του Τμήματος

4.1. Τομείς

Σε αντιστοιχία προς τους δύο βασικούς επιστημονικούς άξονες που φιλοδοξεί να συνδυάσει, το Τμήμα ΦΚΣ διαρθρώνεται σε δύο Τομείς: Τον Τομέα Φιλοσοφίας και τον Τομέα Θεωρίας και Μεθοδολογίας των Κοινωνικών Επιστημών (ΘΕΜΚΕ). Οι δύο αυτοί τομείς λειτουργούν μετά από απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος από το 1999 (Υ.Α. ΒΙ/465, ΦΕΚ 1681/99), με βάση την οποία οι δύο Τομείς Παιδαγωγικών και Κοινωνιολογίας-Ψυχολογίας, που λειτουργούσαν μέχρι τότε (με βάση το Π.Δ. 103/1983), συγχωνεύτηκαν στον Τομέα Θεωρίας και Μεθοδολογίας των Κοινωνικών Επιστημών, ώστε να εξυπηρετηθούν με καλύτερο τρόπο οι ερευνητικοί και διδακτικοί σκοποί τους Τμήματος. Η απόφαση αυτή είχε πράγματι ευεργετικές συνέπειες για την οργάνωση της έρευνας και της διδασκαλίας στο Τμήμα, καθώς συγκέντρωσε τις

δυνάμεις και τις κατένειμε στους δύο ισότιμους θεμελιώδεις άξονες όλων των δραστηριοτήτων του Τμήματος.

4.1.1. Τομέας Φιλοσοφίας

Ο Τομέας Φιλοσοφίας συντονίζει τη διδασκαλία και την έρευνα στο γνωστικό αντικείμενο της φιλοσοφίας. Καλλιεργεί το αντικείμενο της φιλοσοφίας τόσο στην ιστορική του διάσταση (αρχαία, μεσαιωνική, νεότερη, σύγχρονη φιλοσοφία) όσο και σε αναφορά προς τους διάφορους συστηματικούς του κλάδους (θεωρητική, πρακτική, αισθητική φιλοσοφία κ.ο.κ.), επιμένοντας συγχρόνως στα επίκαιρα προβλήματα και τους σύγχρονους φιλοσοφικούς προβληματισμούς. Έμφαση δίνεται στην εκπαίδευση επιστημόνων ικανών να ερευνούν και να διδάσκουν τη φιλοσοφία, όπως επίσης και στην εξοικείωση με τον κριτικό φιλοσοφικό προβληματισμό, απαραίτητο για την ενσυνείδητη καλλιέργεια των γνωστικών πεδίων άλλων επιστημών, με ιδιαίτερη αναφορά στις κοινωνικές επιστήμες. Παράλληλα, ο Τομέας Φιλοσοφίας εμπλουτίζει τον δεύτερο Τομέα του Τμήματος, τον Τομέα ΘΕΜΚΕ, ελέγχοντας την οργάνωση και συνοχή της επιστημονικής σύλληψης του κοινωνικού αντικειμένου, στη θεωρητική συγκρότηση του επιστημονικού ερωτήματος και στην επιστημολογική/μεθοδολογική οργάνωση και τεκμηρίωση των επιστημονικών εμπειρικών προσεγγίσεων των κοινωνικών επιστημών.

4.1.2. Τομέας ΘΕΜΚΕ

Ο Τομέας Θεωρίας και Μεθοδολογίας των Κοινωνικών Επιστημών συντονίζει τη διδασκαλία και την έρευνα στο γνωστικό αντικείμενο της θεωρητικής-επιστημολογικής και μεθοδολογικής διάστασης των Κοινωνικών Επιστημών και της σχέσης τους με τη φιλοσοφία. Έμφαση δίνεται στην εμπειρικά θεμελιωμένη θεωρία των κοινωνικών-πολιτισμικών φαινομένων, των αξιακών συστημάτων και της ανθρώπινης συμπεριφοράς μέσα από τις επιστήμες της κοινωνιολογίας, της ανθρωπολογίας, της ψυχολογίας και της παιδαγωγικής, στοχεύοντας στην διεπιστημονική θεμελίωση και συγκρότηση της γνώσης και στον κοινωνικο-επιστημονικό εμπλουτισμό και έλεγχο της Φιλοσοφίας.

4.2. Κατευθύνσεις

Με τη συγκρότηση των Τομέων του Τμήματος στη σημερινή τους μορφή το 1999, θεσμοθετήθηκαν δύο άτυπες κατευθύνσεις σπουδών του ενιαίου πτυχίου του

Τμήματος (οι οποίες αντικατέστησαν τις τέσσερις κατευθύνσεις σπουδών που υφίσταντο atéπως μέχρι εκείνη τη στιγμή). Με απόφαση της Γ.Σ. (29-11-2006) ζητήθηκε η τυπική αναγνώριση των κατευθύνσεων αυτών (χωρίς αναγραφή τους στο ενιαίο πτυχίο του Τμήματος).

Στο Τμήμα λειτουργούν, έτσι, δύο κατευθύνσεις σπουδών:

- (1) κατεύθυνση Φιλοσοφίας,
- (2) κατεύθυνση Κοινωνικών Επιστημών.

5. Κτηριακές Υποδομές

Το ΦΚΣ δεν στεγάζεται σε ενιαίο κτήριο, αλλά σε περισσότερα αυτόνομα, στα οποία φιλοξενούνται: α) η Γραμματεία, το γραφείο του/της Προέδρου του Τμήματος και η Αίθουσα Συνεδριάσεων (Αίθουσα Μιχελή), β) τα γραφεία των μελών ΔΕΠ, Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και ΕΤΕΠ, γ) οι Μεταπτυχιακοί, υποψήφιοι διδάκτορες και μεταδιδάκτορες. Το ΦΚΣ επίσης μοιράζεται με τα υπόλοιπα τμήματα της Φιλοσοφικής τρία αμφιθέατρα μεγάλης χωρητικότητας (Α, Β, Γ) για διαλέξεις σε ακροατήρια έως 200 ατόμων, μια σειρά μικρότερων αιθουσών 30-100 ατόμων, ενώ έχει την αποκλειστική χρήση 2 μικρών αιθουσών Σεμιναρίων (Σ1 και Σ2) χωρητικότητας έως και 30 θέσεων, αντίστοιχα. Όλες οι αίθουσες είναι εξοπλισμένες με βιντεοπροβολείς, ενώ η Σ1 διαθέτει οθόνη τηλεδιασκέψεων και υπολογιστή.

6. Ερευνητικά Εργαστήρια

Στο ΦΚΣ λειτουργούν 6 εργαστήρια τα οποία υποστηρίζουν τη διδακτική και ερευνητική δράση των μελών του. Τα εργαστήρια στεγάζονται είτε στις κτηριακές εγκαταστάσεις του ΦΚΣ είτε στο Κέντρο Ερευνών και Μελετών (ΚΕΜΕ) του Πανεπιστημίου Κρήτης. Όλα τα εργαστήρια του ΦΚΣ είναι ενταγμένα στο ΚΕΜΕ.

6.1. Εργαστήριο Διδακτικής Άσκησης και Εκπαιδευτικής Έρευνας

http://www.fks.uoc.gr/_pw/site/assets/files/1052/erg_didaktikis.pdf

Το «Εργαστήριο Διδακτικής Άσκησης και Εκπαιδευτικής Έρευνας ιδρύθηκε το 2000 (ΦΕΚ 177/2.8.2000). Στόχο έχει την εξυπηρέτηση των φοιτητών/τριών τμημάτων της

Φιλοσοφικής Σχολής στα θέματα της Διδακτικής τους άσκησης στα σχολεία και τις ερευνητικές ανάγκες στα αντικείμενα σχολικής παιδαγωγικής και της ιστορίας της εκπαίδευσης. Στεγάζεται, μαζί με τη δική του Βιβλιοθήκη, σε δύο ειδικά διαμορφωμένους χώρους του ΦΚΣ και λειτουργεί υπό τη διεύθυνση της Αναπληρώτριας Καθηγήτριας Κατερίνας Δαλακούρα, ενώ πλαισιώνεται από πολυμελή ερευνητική ομάδα, η οποία έχει υλοποιήσει κατά την τελευταία 10ετία και συνεχίζει να υλοποιεί περισσότερα από είκοσι χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα.

6.2. Εργαστήριο Ψυχολογίας

http://www.fks.uoc.gr/greek/erg_psychologias.php

Το Εργαστήριο Ψυχολογίας (ΦΕΚ 177/2.8.2000) ιδρύθηκε για την εξυπηρέτηση των εκπαιδευτικών και των ερευνητικών αναγκών στο γνωστικό αντικείμενο της Ψυχολογίας, και έχει ως αποστολή: α) Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και των ερευνητικών αναγκών του ΦΚΣ, καθώς και άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Κρήτης, σε θέματα που εμπίπτουν στα γνωστικά αντικείμενα του Εργαστηρίου. β) Τη συνεργασία με κέντρα ερευνών και ακαδημαϊκά ιδρύματα ελληνικά και αλλοδαπά, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι συμπίπτουν, συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του Εργαστηρίου. γ) Τη διοργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων και την πρόσκληση Ελλήνων και ξένων αναγνωρισμένων επιστημόνων. δ) Την παροχή υπηρεσιών κατά τα προβλεπόμενα στο Π.Δ. 159/1984 (Α' 53). Το Εργαστήριο λειτουργεί υπό τη διεύθυνση της Αναπληρώτριας Καθηγήτριας Δέσποινας Σταματοπούλου και πλαισιώνεται από πολυμελή ερευνητική ομάδα, η οποία έχει υλοποιήσει κατά την τελευταία 10ετία και συνεχίζει να υλοποιεί διάφορα χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα.

6.3. Εργαστήριο Κοινωνικής Έρευνας

http://www.fks.uoc.gr/ /pw/site/assets/files/1052/erg_koinvnikhs2020.pdf

Το Εργαστήριο Κοινωνικής Έρευνας (ΦΕΚ 253/23.10.2001) εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες της κοινωνικής έρευνας στην Ελλάδα. Το Εργαστήριο έχει ως αποστολή: α) Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό

επίπεδο των διδακτικών και των ερευνητικών αναγκών του ΦΚΣ, καθώς και άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Κρήτης, σε θέματα που εμπίπτουν στα γνωστικά αντικείμενα του Εργαστηρίου. β) Τη συνεργασία με κέντρα ερευνών και ακαδημαϊκά ιδρύματα ελληνικά και αλλοδαπά, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι συμπίπτουν, συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του Εργαστηρίου, γ) Τη διοργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων και την πρόσκληση Ελλήνων και ξένων αναγνωρισμένων επιστημόνων. δ) Την παροχή υπηρεσιών κατά τα προβλεπόμενα στο Π.Δ. 159/1984 (Α' 53). Το Εργαστήριο λειτουργεί υπό τη διεύθυνση της Αναπληρώτριας Καθηγήτριας Σταματίνας Κακλαμάνη και πλαισιώνεται από πολυμελή ερευνητική ομάδα, η οποία υλοποιεί χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα.

6.4. Εργαστήριο Φιλοσοφικής Έρευνας και Μετάφρασης

http://www.fks.uoc.gr/_pw/site/assets/files/1052/ergastirio_filosofikis_erevnas_mar2020.pdf

Το Εργαστήριο Φιλοσοφικής Έρευνας και Μετάφρασης (ΦΕΚ 56/21.3.2002) εξυπηρετεί τις ερευνητικές και διδακτικές ανάγκες του Τομέα Φιλοσοφίας και γενικότερα του ΦΚΣ στο γνωστικό αντικείμενο της Φιλοσοφίας. Σκοπός του είναι η έρευνα τόσο στο προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο σε μια συστηματική όσο και ιστορική κατεύθυνση. Οι δραστηριότητές του είναι η διοργάνωση συνεδρίων, ημερίδων και διαλέξεων, η συνεργασία με κέντρα ερευνών και ακαδημαϊκά ιδρύματα στην Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς και οι επιστημονικές δημοσιεύσεις στην φιλοσοφία και η μετάφραση φιλοσοφικών κειμένων. Λειτουργεί υπό τη διεύθυνση της Αναπληρώτριας Καθηγήτριας Χλόης Μπάλλα και πλαισιώνεται από πολυμελή ερευνητική ομάδα, η οποία υλοποιεί χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα.

6.5. Εργαστήριο Βιοηθικής

<http://bioethics.fks.uoc.gr/docs/Odigos2008-2009/Ergasthrio.pdf>

Το Εργαστήριο Βιοηθικής (ΦΕΚ Β' 1968/10.9.2009), του οποίου Διευθύντρια είναι η καθηγήτρια Φιλοσοφίας Σταυρούλα Τσινόρεμα, αποτελεί σημαντικό και αναπόσπαστο μέρος της υλοποίησης της έρευνας στην βιοηθική. Υποστηρίζει βασικές εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος Φιλοσοφικών

και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης καθώς και επιστημονικές ανάγκες του διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Βιοηθική». Η έρευνα η οποία διεξάγεται περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, αντικείμενα όπως ηθικές θεωρίες- εννοιολογικά θεμέλια της Βιοηθικής, φιλοσοφία της ιατρικής και της βιολογίας, αρχές –μέθοδοι προβλήματα Βιοηθικής, ηθική και επιστήμη, αρχαία ηθική φιλοσοφία- ιστορικοφιλοσοφικά θεμέλια της Βιοηθικής, θεωρίες διανεμητικής δικαιοσύνης, κοινωνία και Βιοηθική, γνωσιακές πρακτικές και κοινωνική ταυτότητα του ερευνητή των επιστημών της ζωής, κλπ. Πλαισιώνεται από πολυμελή ερευνητική ομάδα, η οποία υλοποιεί χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα.

6.6. Εργαστήριο Οπτικής Ανθρωπολογίας: Εικόνα, Μουσική, Κείμενο

<http://www.fks.uoc.gr/ /pw/ergasthria/optiki/>

Το Εργαστήριο Οπτικής ανθρωπολογίας ιδρύθηκε το 2018 (ΦΕΚ 1720/17.5.2018) Σκοποί του Εργαστηρίου είναι α) η πολιτισμική τεκμηρίωση με άξονες την εικόνα (κινηματογράφος, φωτογραφία, αναπαραστατικές τέχνες), τη μουσική και το λόγο, β) η διεξαγωγή έρευνας στις παραπάνω κατηγορίες τεκμηρίων, γ) η παραγωγή οπτικών και ακουστικών ντοκουμέντων, δ) η οργάνωση σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων με Έλληνες και ξένους ειδικούς, ε) η πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων, στ) η συνεργασία με κοινωνικούς φορείς, δημόσιους και ιδιωτικούς, ζ) η εκπόνηση και ανάπτυξη προγραμμάτων δια βίου μάθησης. Το Εργαστήριο διευθύνεται από τον Αν. καθηγητή Αριστείδη Τσαντηρόπουλο και πλαισιώνεται από πολυμελή ερευνητική ομάδα, η οποία υλοποιεί χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα.

7. Διοίκηση του Τμήματος

Πρόεδρος Τμήματος: Ελένη Κατσαρού

Αναπληρωτής Πρόεδρος Τμήματος: Παναγιώτης Θεοδώρου

Γραμματέας Τμήματος: Σοφία Γιαλεδάκη (τηλ. 28310 77211, gram@fks.uoc.gr)

Γραμματειακή Υποστήριξη ΠΠΣ Τομέα Φιλοσοφίας: Στέλλα Τζανουδάκη
(28310 77216, tzanouds@uoc.gr)

Γραμματειακή Υποστήριξη ΠΠΣ Τομέα ΘΕΜΚΕ: Δώρα Ροζάκη
(28310 77215, rozaki@uoc.gr)

Διευθύντρια Τομέα Φιλοσοφίας: Χλόη Μπάλλα

Διοικητική υποστήριξη Τομέα Φιλοσοφίας: Στέλλα Τζανουδάκη
Διευθνήτης Τομέα ΘΕΜΚΕ: Τηλέμαχος Ιατρίδης
Διοικητική υποστήριξη Τομέα ΘΕΜΚΕ: Δώρα Ροζάκη
Διευθνήουσα Εργαστηρίου Διδακτικής Άσκησης: Αικατερίνη Δαλακούρα
Διευθνήτρια Εργαστηρίου Ψυχολογίας: Δέσποινα Σταματοπούλου
Διευθνήτρια Εργαστηρίου Κοινωνικής Έρευνας: Σταματίνα Κακλαμάνη
Διευθνήτρια Εργαστηρίου Φιλοσοφικής Έρευνας και Μετάφρασης: Χλόη Μπάλλα
Διευθνήτρια Εργαστηρίου Βιοηθικής: Σταυρούλα Τσινόρεμα
Διευθνήτης Εργαστηρίου Οπτικής Ανθρωπολογίας: Αριστείδης Τσαντηρόπουλος

8. Διδακτικό Προσωπικό

<http://www.fks.uoc.gr/ /pw/cvs/>

Τομέας Φιλοσοφίας

Μέλη ΔΕΠ

Κωνσταντίνος Ανδρουλιδάκης, Καθηγητής.
Μαρία Βενιέρη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια.
Ειρήνη Βιλτανιώτη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Παναγιώτης Θεοδώρου, Αναπληρωτής Καθηγητής
Κωνσταντίνος Καβουλάκος, Καθηγητής
Κωνσταντίνος Κουκουζέλης, Επίκουρος Καθηγητής
Χλόη Μπάλλα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Κατερίνα Μπαντινάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια
Ευαγγελία Παπαδάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια
Γιάννης Πίσσης, Επίκουρος Καθηγητής
Κωνσταντίνος Σαργέντης, Αναπληρωτής Καθηγητής
Σπυρίδων Τέγος, Επίκουρος Καθηγητής
Σταυρούλα Τσινόρεμα, Καθηγήτρια

Συμβασιούχοι

Ευάγγελος Αθανασόπουλος (Θέση Ιδρύματος Μιχελή)
Φωτεινή Βασιλείου (Ακαδ. Εμπειρία)

Τομέας ΘΕΜΚΕ

Μέλη ΔΕΠ

Νικόλαος Βαφέας, Αναπληρωτής Καθηγητής

Αντώνης Γεωργούλας, Καθηγητής

Κατερίνα Δαλακούρα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Τηλέμαχος Ιατρίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής

Σταματίνα Κακλαμάνη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Ελένη Κατσαρού, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Δέσποινα Σταματοπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Αριστείδης Τσαντηρόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής

Βασιλική Τσούρτου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Συμβασιούχοι

Ελευθερία Παπαστεφανάκη (Ακαδ. Εμπειρία)

Φωτεινή Ρεράκη (Ακαδ. Εμπειρία)

Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό

Γιώργος Ακουμιανάκης, ΕΔΙΠ

Έλενα Βιταλάκη, ΕΔΙΠ

Νεκταρία Λιοδάκη, ΕΔΙΠ

Περυσινάκη Ευγενία, ΕΔΙΠ

B. Πληροφορίες για το Πρόγραμμα Σπουδών

1. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

1.1. Η εισαγωγή στο Τμήμα γίνεται με τους προβλεπόμενους από την Εθνική Νομοθεσία τρόπους εισαγωγής στα Ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: α) πανελλαδικές εξετάσεις, β) μετεγγραφή γ) κατατακτήριες εξετάσεις. δ) Ειδικοί όροι προβλέπονται για ειδικές κατηγορίες εισακτέων (όπως αλλοδαπών-αλλογενών, Ελλήνων του εξωτερικού, ατόμων που πάσχουν από σοβαρές ασθένειες κ.λπ.). Η επίσημη διάρκεια της φοίτησης ορίζεται στα τέσσερα (4) Ακαδημαϊκά Έτη (8 Ακαδημαϊκά Εξάμηνα).

1.2. Στους/τις φοιτητές/ήτριες που εισάγονται στο Τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών μέσω μετεγγραφής ή κατατακτηρίων εξετάσεων, υπάρχει η δυνατότητα να αναγνωριστούν μαθήματα τα οποία έχουν διδαχθεί και στα οποία έχουν εξετασθεί επιτυχώς στο Τμήμα προέλευσής τους. Η αναγνώριση των μαθημάτων γίνεται κατά περίπτωση, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης μετά από εισήγηση της Επιτροπής Αναγνώρισης Μαθημάτων.

2. Τίτλος Σπουδών

2.1. Ο τίτλος σπουδών που απονέμεται είναι «Πτυχίο Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών».

2.2. Ο/Η φοιτητής/ήτρια ανακηρύσσεται πτυχιούχος πριν από τη χορήγηση του εγγράφου του πτυχίου του. Η ανακήρυξη γίνεται την ημερομηνία κατά την οποία κατατίθεται από τον/την διδάσκοντα/ουσα η βαθμολογία του τελευταίου μαθήματος που απαιτείται για τη λήψη του πτυχίου, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών.

2.3. Στους αποφοίτους του Τμήματος χορηγείται επίσης Παράρτημα Διπλώματος. Το Παράρτημα Διπλώματος είναι επεξηγηματικό έγγραφο, το οποίο παρέχει σημαντικές πληροφορίες αναφορικά με τη φύση, το επίπεδο, το υπόβαθρο, το πλαίσιο εκπαίδευ-

σης και το περιεχόμενο σπουδών του/της φοιτητή/ήτριας. Σε καμία περίπτωση, όμως, δεν υποκαθιστά το πτυχίο και δεν εγγυάται αναγνώριση τίτλου σπουδών. Εκδίδεται στα Ελληνικά και στα Αγγλικά

3. ECTS - Προϋποθέσεις απονομής τίτλου σπουδών

3.1. Το Τμήμα ΦΚΣ εφαρμόζει από το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 το Σύστημα Συσσώρευσης και Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων ECTS (ΦΕΚ 1466/13.08.2007). Επιπλέον, από το ακαδημαϊκό έτος 2013 ακολουθεί τον καθορισμένο αλγόριθμο αυτοματοποιημένης απόδοσης της ελληνικής κλίμακας σε βαθμούς ECTS για προακτέους και μη προακτέους.

3.2. Για τη λήψη του πτυχίου, ο ελάχιστος αριθμός Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται καθορίζεται στις διακόσιες σαράντα (240) με βάση τα ισχύοντα διεθνώς για τα τετραετή προγράμματα σπουδών. Ο/η φοιτητής/ήτρια πρέπει να εξεταστεί επιτυχώς σε σαράντα δύο (42) μαθήματα και επιπλέον σε τέσσερα (4) μαθήματα ξένης γλώσσας και ορολογίας (σύνολο 46 μαθήματα) κατανεμημένα σε οκτώ (8) εξάμηνα.

4. Οργάνωση Μαθημάτων – Πρόγραμμα Σπουδών

4.1. Η δομή του προγράμματος σπουδών είναι τέτοια, ώστε οι φοιτητές/ήτριες να εξοικειώνονται στα δύο πρώτα έτη σπουδών με τους βασικούς κλάδους της Φιλοσοφίας και των Κοινωνικών Επιστημών μέσα από την παρακολούθηση μαθημάτων που ορίζονται ως Υποχρεωτικά. Στη συνέχεια, στη δήλωση μαθημάτων του πέμπτου εξαμήνου σπουδών τους, οι φοιτητές/ήτριες επιλέγουν Κατεύθυνση Σπουδών και διαμορφώνουν ένα δομημένο, αλλά σχετικά εξατομικευμένο πρόγραμμα μαθημάτων. Παράλληλα, σε όλη τη διάρκεια των σπουδών τους (αλλά κυρίως στα πρώτα δύο έτη) εξοικειώνονται με βασικά αντικείμενα των ανθρωπιστικών επιστημών που καλλιεργεί η Φιλοσοφική Σχολή (κλασική και νεοελληνική φιλολογία, ιστορία, γλωσσολογία).

4.2. Τα προσφερόμενα μαθήματα του Τμήματος διακρίνονται με βάση τρεις άξονες σε: (α) Μαθήματα Κορμού - Μαθήματα Κατεύθυνσης, (β) Υποχρεωτικά - Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά - Ελεύθερης επιλογής, και (γ) Παραδόσεις - Σεμινάρια - Ασκήσεις. Ανάλογα με το περιεχόμενό του και τον τίτλο του, κάθε μάθημα Κατεύθυνσης κατατάσσεται περαιτέρω σε (δ) μία από τρεις θεματικές Ενότητες, οι οποίες καλούνται και «Διδακτικές Ενότητες». Το ΠΠΣ οργανώνεται με βάση τόσο τους τρεις άξονες διάκρισης των μαθημάτων όσο και την κατάταξη μαθημάτων σε Διδακτικές Ενότητες.

4.3. Τύποι μαθημάτων: Παράδοση – Σεμινάριο – Άσκηση

Όλα τα μαθήματα προσφέρονται με τη μορφή 13 3-ωρων εβδομαδιαίων Παραδόσεων, Σεμιναρίων ή Ασκήσεων. Οι Παραδόσεις και τα Σεμινάρια προσφέρονται και στις δύο Κατευθύνσεις του Τμήματος, ενώ οι Ασκήσεις μόνο στην Κατεύθυνση Φιλοσοφίας. Οι δηλώσεις των Σεμιναρίων και των Ασκήσεων είναι δυνατές μόνο από το 5^ο εξάμηνο σπουδών και έπειτα (δεν είναι δυνατή η παρακολούθησή τους από φοιτητές/ήτριες που δεν έχουν **συμπληρώσει** το 4^ο εξάμηνο των σπουδών τους).

Παράδοση (Π): Διδασκαλία με τη μορφή ανοιχτής διάλεξης σε ακροατήριο αμφιθεάτρου. (α) Συνήθως γίνεται μεθοδική παρουσίαση της εβδομαδιαίας ύλης από τους/τις διδάσκοντες/ουσες (συχνά με χρήση powerpoint), σε συνδυασμό με καθοδηγούμενη συζήτηση ή/και ασκήσεις, οι οποίες αποσκοπούν στην κριτική επεξεργασία του περιεχομένου της ύλης από τους/τις φοιτητές/ήτριες, καθώς και στην εξοικείωσή τους με την επιστημονική μεθοδολογία. (β) Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στη συμμετοχική διδασκαλία, η οποία εμπλουτίζεται επιπρόσθετα μέσω μεθόδων όπως η «αντεστραμμένη τάξη». Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το εβδομαδιαίο υλικό του μαθήματος (κείμενα συνοδευόμενα, λ.χ. από βιβλιογραφία, εικόνες ή βίντεο) κοινοποιείται στους φοιτητές (μέσω classweb/studentsweb) εκ των προτέρων ως εργασία για το σπίτι, ώστε η ίδια παράδοση να στηρίζεται στην κριτική επεξεργασία και συζήτηση του υλικού, προωθώντας έτσι τη συνεργατικότητα και την αυτονομία των φοιτητών. (γ) Η συμμετοχική διδασκαλία εμπλουτίζεται και μέσω της ανάθεσης σύντομων παρουσιάσεων υλικού σχετικού με το μάθημα με χρήση powerpoint

στους/στις φοιτητές/ήτριες. (δ) Η παρουσία των φοιτητών/τριών στις Παραδόσεις δεν είναι υποχρεωτική, ωστόσο τούς καθίσταται σαφές ότι η παρακολούθηση των μαθημάτων συμβάλλει αποφασιστικά στην κατανόηση και αφομοίωση της ύλης.

Σεμινάριο (Σ): Ιδιαίτερης βαρύτητας και απαιτήσεων μάθημα. (α) Το θέμα του μπορεί να είναι ίδιο με αυτό της Παράδοσης, αλλά δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ερευνητική διαδικασία. Λειτουργεί με μικρές ομάδες φοιτητών/τριών (με ανώτατο όριο συνήθως τους 25 συμμετέχοντες) και έχει ως στόχο την εμβάθυνση στο γνωστικό αντικείμενο των σπουδών τους και την εξοικείωσή τους με την έρευνα πάνω σε αυτό. (β) Οι φοιτητές/ήτριες μιλούν στη διαδικασία και τον ορθό τρόπο εκπόνησης ακαδημαϊκής εργασίας, ο οποίος απαιτεί σεβασμό στις αρχές δεοντολογίας (εκτίθενται στον Κανονισμό ΠΠΣ του Τμήματος). (γ) Οι φοιτητές/ήτριες πρέπει **υποχρεωτικά** (i) να συντάξουν γραπτή εργασία υπό την καθοδήγηση του/της διδάσκοντος/ουσας, (ii) να την παρουσιάσουν προφορικά στην τάξη ενώπιον των συμφοιτητών/τριών τους και (iii) να την καταθέσουν στον/την διδάσκοντα/ουσα στο τέλος του εξαμήνου, το αργότερο 15 ημέρες μετά το τέλος της εξεταστικής. (δ) Ο διδάσκων/ουσα μπορεί, εφόσον το κρίνει απαραίτητο ή βοηθητικό, να ζητήσει και συμπληρωματική τελική εξέταση. (ε) Προϋπόθεση για τη συμμετοχή του/της φοιτητή/ήτριας σε Σεμινάριο είναι να γνωρίζει μία τουλάχιστον ξένη γλώσσα και να έχει εν τω μεταξύ (κατά τη διάρκεια των προηγούμενων εξαμήνων της φοίτησής του στο Τμήμα) συσσωρεύσει γνώση σχετική με το αντικείμενο του Σεμιναρίου. (στ) Οι φοιτητές/ήτριες είναι να δυνατόν να δηλώσουν Σεμινάριο και να συμμετάσχουν σε αυτό **μόνο** εφόσον έχουν γίνει δεκτοί/ές από τον/την διδάσκοντα/ουσα κατά την πρώτη συνάντηση του Σεμιναρίου. (ζ) Η παρουσία των φοιτητών/τριών στο Σεμινάριο είναι υποχρεωτική. Υπάρχει **όριο απουσιών**, το οποίο ανακοινώνεται από τον/την διδάσκοντα/ουσα στην αρχή του εξαμήνου και ορίζεται συνήθως στις τρεις (3) απουσίες, οι οποίες σε κάθε περίπτωση πρέπει να είναι **δικαιολογημένες**.

Άσκηση (Α): Προσφέρεται **μόνο** στην Κατεύθυνση Φιλοσοφίας και είναι, όπως και το Σεμινάριο, ιδιαίτερης βαρύτητας και απαιτήσεων μάθημα. (α) Η Άσκηση **διαφέρει** από το Σεμινάριο ως προς το ότι η Άσκηση έχει ως αντικείμενο τη μελέτη και ανάλυση μέσα στην τάξη βασικών κειμένων της φιλοσοφικής γραμματείας. **Μοιάζει** όμως με αυτό ως προς το ότι και στην Άσκηση δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην

ερευνητική διαδικασία. Λειτουργεί με μικρές ομάδες φοιτητών/τριών (με ανώτατο όριο συνήθως τους 25 συμμετέχοντες) και έχει ως στόχο την εμβάθυνση στο γνωστικό αντικείμενο των σπουδών τους και την εξοικείωσή τους με την έρευνα πάνω σε αυτό. (β) Οι φοιτητές/ήτριες, παράλληλα με τη μελέτη σημαντικών φιλοσοφικών κειμένων, μινούνται στη διαδικασία και τον ορθό τρόπο εκπόνησης ακαδημαϊκής εργασίας, ο οποίος απαιτεί σεβασμό στις αρχές δεοντολογίας (εκτίθενται στον Κανονισμό Λογοκλοπής του Τμήματος). (γ) Οι φοιτητές/ήτριες πρέπει **υποχρεωτικά** (i) να γράψουν εργασία υπό την καθοδήγηση του/της διδάσκοντος/ουσας, και (ii) να την καταθέσουν στον/την διδάσκοντα/ουσα στο τέλος του εξαμήνου, το αργότερο 15 ημέρες μετά το τέλος της εξεταστικής. Στην Άσκηση η παρουσίαση της εργασίας στην τάξη **δεν είναι υποχρεωτική** αλλά το αν θα ζητηθεί ή όχι επαφίεται στον τρόπο με τον οποίο ο/η διδάσκων/ουσα σχεδιάζει το μάθημα. (δ) Ο/η διδάσκων/ουσα μπορεί, εφόσον το κρίνει απαραίτητο ή βοηθητικό, να ζητήσει και συμπληρωματική τελική εξέταση. (ε) Οι φοιτητές/ήτριες είναι να δυνατόν να δηλώσουν Άσκηση και να συμμετάσχουν σε αυτή **μόνο** εφόσον έχουν γίνει δεκτοί/ές από τον/την διδάσκοντα/ουσα κατά την πρώτη συνάντηση της Άσκησης. (ζ) Η παρουσία των φοιτητών/τριών στην Άσκηση είναι υποχρεωτική. Υπάρχει **όριο απουσιών**, το οποίο ανακοινώνεται από τον/την διδάσκοντα/ουσα στην αρχή του εξαμήνου και ορίζεται συνήθως στις τρεις (3) απουσίες, οι οποίες σε κάθε περίπτωση πρέπει να είναι **δικαιολογημένες**.

4.4. Η **αξιολόγηση** της επίδοσης των φοιτητών στα μαθήματα γίνεται κυρίως μέσω τελικών εξετάσεων (στις Παραδόσεις) και παρουσιάσεων και εργασιών (στα Σεμινάρια και στις Ασκήσεις). Ο **ακριβής** τρόπος αξιολόγησης κάθε μαθήματος καθορίζεται από τον/την διδάσκοντα/ουσα και ανακοινώνεται με την έναρξη του εξαμήνου. Σχετικές πληροφορίες μπορεί να βρει κανείς στον ιστότοπο του Τμήματος, στην ενότητα «Προσφερόμενα Μαθήματα» (<http://www.fks.uoc.gr/greek/courses.htm>). Εκεί αναρτώνται τα Περιγράμματα των μαθημάτων, στα οποία εμπεριέχεται αναλυτική παρουσίαση του περιεχομένου κάθε μαθήματος και ενημέρωση για τον τρόπο εξέτασής του.

4.5. Κάθε παράδοση λαμβάνει πέντε (5) πιστωτικές μονάδες (ECTS), που αντιστοιχούν σε περίπου 125-150 ώρες συνολικής εργασίας (39 ώρες παρακολούθησης μαθημάτων, 3 ώρες γραπτής εξέτασης, και 83-108 ώρες μελέτης

εκτός αίθουσας). Τα σεμινάρια και οι ασκήσεις λαμβάνουν 10 πιστωτικές μονάδες (ECTS), που αντιστοιχούν σε περίπου 250-300 ώρες συνολικής εργασίας. Στο τέταρτο έτος σπουδών, οι φοιτητές/ήτριες του Τμήματος έχουν τη δυνατότητα να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία, εφόσον το επιθυμούν, η οποία λαμβάνει είκοσι (20) πιστωτικές μονάδες ECTS, εξαιτίας του γεγονότος ότι ισοδυναμεί με δύο παραδόσεις και ένα σεμινάριο.

4.6. Στην κατανομή αυτή των πιστωτικών μονάδων αποτυπώνεται ο μεγαλύτερος όγκος και φόρτος εργασίας που απαιτείται για τα σεμινάρια και τις ασκήσεις, τα οποία απαιτούν την εκπόνηση ερευνητικής εργασίας και την ενεργό συμμετοχή στην τάξη.

4.7. Το ΠΠΣ περιλαμβάνει επίσης μαθήματα Ξενόγλωσσης Γραμματείας και Ορολογίας. (α) Κατά τα οκτώ εξάμηνα φοίτησής τους στο Τμήμα, οι φοιτητές/ήτριες οφείλουν να παρακολουθήσουν τέσσερα (4) εξάμηνα/επίπεδα διδασκαλίας της ίδιας ξένης γλώσσας. (β) Οι φοιτητές/ήτριες που πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις αναφορικά με την κατοχή αναγνωρισμένου διπλώματος ξένης γλώσσας, δικαιούνται, κατόπιν σχετικής αίτησής τους, μερική ή ολική απαλλαγή από τα μαθήματα Ξενόγλωσσης Γραμματείας και Ορολογίας. Για να δικαιούνται ολική απαλλαγή, θα πρέπει (i) να είναι κάτοχοι πτυχίου σε γνωστικό αντικείμενο συναφές με εκείνα των Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής από Πανεπιστήμιο χώρας με επίσημη τη συγκεκριμένη γλώσσα, ή (ii) να είναι κάτοχοι πτυχίου αντίστοιχων ξενόγλωσσων Τμημάτων Πανεπιστημίων της Ελλάδας. Για να δικαιούνται μερική απαλλαγή (από ένα –το εισαγωγικό- επίπεδο) θα πρέπει να διαθέτουν πιστοποίηση γλωσσομάθειας επιπέδου Γ2/C2 . (γ) Σε κάθε επίπεδο Ξενόγλωσσης Γραμματείας και Ορολογίας που απαιτείται για τη λήψη του πτυχίου αντιστοιχούν τρεις (3) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Ο συνολικός αριθμός των δώδεκα (12) πιστωτικών μονάδων δεν συνυπολογίζεται στις διακόσιες σαράντα (240) πιστωτικές μονάδες που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, αναγράφεται όμως στο Παράρτημα Διπλώματος που χορηγείται στους αποφοίτους του Τμήματος. (δ) Σε αντίθεση με τις πιστωτικές μονάδες τους (που δεν συνυπολογίζονται στις 240 του πτυχίου), η βαθμολογία των Μαθημάτων Ξενόγλωσσης Γραμματείας και Ορολογίας συνυπολογίζεται στον βαθμό πτυχίου.

5. Μαθήματα που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου

Για τη λήψη του πτυχίου απαιτούνται:

α) εικοσιοκτώ (28) μαθήματα Κορμού, εκ των οποίων δεκατέσσερα (14) είναι Υποχρεωτικά Μαθήματα του Τμήματος ΦΚΣ (7 από κάθε Τομέα), δέκα (10) είναι Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά από άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής, και τέσσερα (4) είναι Μαθήματα Ξενόγλωσσης Γραμματείας και Ορολογίας.

β) δώδεκα (12) Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Κατεύθυνσης, τα οποία κατανέμονται ως εξής: (i) Κατεύθυνση Φιλοσοφίας: τέσσερα (4) σε καθεμία από τις τρεις Διδακτικές Ενότητες, εκ των οποίων ένα πρέπει να είναι Σεμινάριο και ένα Άσκηση, δηλαδή συνολικά τρία Σεμινάρια και τρεις Ασκήσεις. (ii) Κατεύθυνση Κοινωνικών Επιστημών: τέσσερα (4) σε καθεμία από τις τρεις Διδακτικές Ενότητες, εκ των οποίων δύο πρέπει να είναι Σεμινάρια, δηλαδή συνολικά έξι Σεμινάρια.

γ) έξι (6) Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής από οποιοδήποτε Τμήμα.

5.1. Τα μαθήματα που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου φαίνονται αναλυτικά παρακάτω:

α) Μαθήματα Κορμού (28, ή ανάλογα με το εάν ο/η φοιτητής/ήτρια απαλλάσσεται ολικώς ή μερικώς από τα μαθήματα ξενόγλωσσης γραμματείας και ορολογίας ή όχι).

Τα Μαθήματα κορμού είναι υποχρεωτικά και έχουν ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τα βασικά αντικείμενα της Φιλοσοφίας και των Κοινωνικών Επιστημών που καλλιεργούνται στο Τμήμα καθώς και τη βασική κατάρτισή τους σε αντικείμενα των ανθρωπιστικών επιστημών. Τα μαθήματα κορμού χωρίζονται σε:

α) Μαθήματα του Τμήματος ΦΚΣ (υποχρεωτικές εισαγωγικές παραδόσεις: 7 του Τομέα Φιλοσοφίας και 7 του Τομέα ΘΕΜΚΕ)

1. Εισαγωγή στη φιλοσοφία
2. Φιλοσοφία της επιστήμης (για φοιτητές του Β' έτους και εξής)
3. Λογική
4. Ηθική φιλοσοφία
5. Πολιτική και κοινωνική φιλοσοφία

6. Ιστορία της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας
7. Ιστορία της νεότερης φιλοσοφίας
8. Εισαγωγή στην κοινωνιολογία
9. Κοινωνιολογική θεωρία
10. Επιστημολογία των κοινωνικών επιστημών (για φοιτητές του Β΄ έτους και εξής)
11. Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης ή Ιστορία της εκπαίδευσης
12. Εισαγωγή στην ψυχολογία I
13. Εισαγωγή στην ψυχολογία II
14. Διδακτική μεθοδολογία (για φοιτητές του Β΄ έτους και εξής)

β) Μαθήματα από τα άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής (10)

(Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά)

Κλασική φιλολογία

Αρχαία Ελληνική Θεματογραφία (ΑΕΦΦ 010 ή 020) (επιλεκτέα μαθήματα: 1)

Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΦΦ 100-299)

& Λατινική Φιλολογία (ΛΑΦΦ 100-299)

(επιλεκτέα μαθήματα: 3)

Βυζαντινή & νεοελληνική φιλολογία

Βυζαντινή και νεοελληνική φιλολογία

(ΒΕΦ 100-299 & ΝΕΦ 100-299)

(επιλεκτέα μαθήματα: 3)

Ιστορία

Αρχαία Ιστορία (ΑΙΣ 400-599) ή Βυζαντινή (ΒΙΣ 400-599)

ή Μεσαιωνική Ιστορία (ΙΜΧ100-289) ή Νεότερη Ιστορία (ΙΝΧ 100-299)

(επιλεκτέα μαθήματα: 2)

Γλωσσολογία

Θεωρητική Γλωσσολογία (ΓΛΩΦ 100-280) (επιλεκτέα μαθήματα: 1)

γ) Ξενόγλωσση Γραμματεία και Ορολογία (4)

Ο αριθμός τους μπορεί να μειωθεί εάν ο/η φοιτητής/ήτρια δικαιούται απαλλαγή (ολική ή μερική) από τα μαθήματα αυτά.

β) Μαθήματα Κατεύθυνσης (12)

Ο/Η φοιτητής/ήτρια με δήλωσή του, η οποία υποβάλλεται στη Γραμματεία κατά τη δήλωση μαθημάτων του πέμπτου (Ε') εξαμήνου, επιλέγει την Κατεύθυνση που θα ακολουθήσει.

α) Κατεύθυνση Φιλοσοφίας

Μαθήματα Κατεύθυνσης Φιλοσοφίας

Δώδεκα 12 υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα, τα οποία κατανέμονται ως εξής:

Τέσσερα (4) υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα από κάθε μία από τις διδακτικές ενότητες Α, Β, Γ (βλ. παρακάτω).

Από τα 4 μαθήματα κάθε ενότητας ένα πρέπει να είναι Σεμινάριο και ένα Άσκηση (δηλαδή, συνολικά, 3 υποχρεωτικά κατ' επιλογήν Σεμινάρια και 3 κατ' επιλογήν υποχρεωτικές Ασκήσεις).

β) Κατεύθυνση Κοινωνικών Επιστημών

Μαθήματα Κατεύθυνσης Κοινωνικών Επιστημών:

Δώδεκα (12) υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα τα οποία κατανέμονται ως εξής:

Τέσσερα (4) υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα από κάθε μία από τις διδακτικές ενότητες Α, Β, Γ (βλ. παρακάτω).

Από τα 4 μαθήματα κάθε ενότητας δύο πρέπει να είναι Σεμινάρια (συνολικά 6 κατ' επιλογήν υποχρεωτικά Σεμινάρια).

γ) Μαθήματα ελεύθερης επιλογής (6):

Έξι (6) μαθήματα από οποιοδήποτε Τμήμα, με την προϋπόθεση να αντιστοιχούν πέντε (5) ECTS στο μάθημα που επιλέγεται. Οι ελεύθερες επιλογές μπορούν να αφορούν παραδόσεις, σεμινάρια ή ασκήσεις και μπορούν να προέρχονται από οποιοδήποτε Τμήμα του Π.Κ.

Επισημαίνεται ότι στις έξι (6) ελεύθερες επιλογές συμπεριλαμβάνονται (α) για τους/τις φοιτητές/ήτριες της Κατεύθυνσης Φιλοσοφίας: η Πρακτική Άσκηση και η Διδακτική Άσκηση, ενώ (β) για τους/τις φοιτητές/ήτριες της Κατεύθυνσης

Κοινωνικών Επιστημών: μόνο η Πρακτική Άσκησης (η Διδακτική Άσκηση στην Κατεύθυνση Κοινωνικών Επιστημών είναι κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα).

Συνοψίζοντας: Υποχρεωτικά για την απόκτηση πτυχίου του Τμήματος, εκτός από τα μαθήματα Κορμού, είναι:

- για την κατεύθυνση Φιλοσοφίας: τρία (3) σεμινάρια και τρεις (3) ασκήσεις.
- για την κατεύθυνση Κοινωνικών Επιστημών: έξι (6) σεμινάρια.

δ) Πτυχιακή Εργασία

Στο Τμήμα Φ.Κ.Σ. η πτυχιακή εργασία είναι προαιρετική. Υπόκειται στους ίδιους όρους με αυτούς των σεμιναριακών εργασιών αναφορικά με τον τρόπο εκπόνησης και τον σεβασμό στις αρχές της ερευνητικής και ακαδημαϊκής δεοντολογίας, ωστόσο είναι πιο εκτεταμένη από εκείνη και απαιτεί μεγαλύτερο φόρτο εργασίας. Μπορεί να επιλεγεί από τον/η φοιτητή/ήτρια στην αρχή του τέταρτου (4ου) έτους σπουδών κατόπιν προηγούμενης συνεννόησης με τον επιβλέποντα καθηγητή/τρια του, και ισοδυναμεί με τρία (3) τρίωρα μαθήματα (ένα σεμινάριο και δύο παραδόσεις), τα οποία υποκαθιστά (λαμβάνοντας αντίστοιχα τις 20 μονάδες ECTS που τους αναλογούν). Κατά συνέπεια, για τους/τις φοιτητές/ήτριες που επιλέγουν την πτυχιακή εργασία ο αριθμός μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου μειώνεται στα σαράντα τρία (43), εφόσον συνυπολογίσουμε τα τέσσερα επίπεδα ξενόγλωσσης γραμματείας και ορολογίας (αλλιώς, σε περίπτωση ολικής ή μερικής απαλλαγής από αυτά, μειώνεται ανάλογα και ο συνολικός αριθμός των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου).

Ο/η φοιτητής/ήτρια που αναλαμβάνει πτυχιακή εργασία (κατόπιν συνεννόησης με τον επιβλέποντα καθηγητή) πρέπει να δηλώσει τον τίτλο στη Γραμματεία του Τμήματος στα Ελληνικά και στα Αγγλικά κατά το προηγούμενο εξάμηνο από την έναρξη εκπόνησής της. Στην Κατεύθυνση Φιλοσοφίας πρέπει να οριστεί και συνεπιβλέπων, ενώ στην Κατεύθυνση Κοινωνικών Επιστημών κάτι τέτοιο δεν είναι απαραίτητο. Η εργασία κατατίθεται στη Γραμματεία και βαθμολογείται από τον επιβλέποντα και τον συνεπιβλέποντα καθηγητή, όταν υπάρχει. Δεν προβλέπεται δημόσια διαδικασία υποστήριξης της πτυχιακής εργασίας.

5.2. Το Τμήμα παρέχει ειδικό Πρόγραμμα που οδηγεί στην απόκτηση Πιστοποιητικού Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας (Π.Π.Δ.Ε.). (α) Το Π.Π.Δ.Ε. χορηγείται στους αποφοίτους του Τμήματος ΦΚΣ και αναγράφεται στο Παράρτημα Διπλώματος. (β) Η απόκτηση του Π.Π.Δ.Ε. δεν είναι υποχρεωτική για τη λήψη του Πτυχίου του Τμήματος. (γ) Η λήψη του Πιστοποιητικού προϋποθέτει την επιτυχή εξέταση των φοιτητών/τριών σε έξι (6) μαθήματα (30 ECTS) κατανεμημένα σε τρεις ενότητες: (i) Μαθήματα θεωρητικής κατάρτισης, (ii) Μαθήματα ειδικής διδακτικής, και (iii) Διδακτική Πρακτική Άσκηση και Διδακτική Μεθοδολογία. (δ) Ενώ τα μαθήματα των δύο πρώτων ενότητων είναι 'κατ' επιλογήν' από διάφορες επιμέρους ενότητες, τα δύο μαθήματα της τρίτης ενότητας είναι υποχρεωτικά, και μάλιστα το ένα είναι προαπαιτούμενο για το άλλο. Έτσι, για τη λήψη του Π.Π.Δ.Ε. είναι υποχρεωτικό το μάθημα της Διδακτικής Άσκησης των φοιτητών/τριών σε Γυμνάσιο ή Λύκειο της χώρας, ενώ προαπαιτούμενο γι' αυτήν είναι το άλλο υποχρεωτικό μάθημα της ίδιας ενότητας, η Διδακτική Μεθοδολογία. (ε) Τα μαθήματα του προγράμματος Π.Π.Δ.Ε. είναι ενσωματωμένα στο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος και οι τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ECTS) που τους αναλογούν συνυπολογίζονται στις διακόσιες σαράντα (240) πιστωτικές μονάδες (ECTS) για τη λήψη του πτυχίου.

5.3. Στο Τμήμα λειτουργούν προγράμματα Πρακτικής και Διδακτικής Άσκησης. Τα δύο αυτά προγράμματα συμπεριλαμβάνονται στα μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (η Διδακτική Άσκηση στην Κατεύθυνση Κοινωνικών Επιστημών είναι κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα) και τους αντιστοιχούν οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) της συγκεκριμένης κατηγορίας μαθημάτων. Η Πρακτική Άσκηση (σε αντίθεση με τη Διδακτική Άσκηση, η οποία λαμβάνει αριθμητική βαθμολογία) δεν λαμβάνει αριθμητική βαθμολογία αλλά χαρακτηρισμό (Επιτυχώς/Ανεπιτυχώς) και η επιτυχής ολοκλήρωσή της αναγράφεται στο Παράρτημα Διπλώματος.

5.4. Στο Τμήμα προσφέρονται και κάποια Μαθήματα Επιλογής εκτός του πλαισίου των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του ΠΠΣ, τα οποία διδάσκονται από μέλη ΕΔΙΠ του Τμήματος:

α) Εργαστηριακά μαθήματα Πληροφορικής και χειρισμού Ηλεκτρονικών Υπολογιστών. Η επιτυχής ολοκλήρωσή τους αναγράφεται στο Παράρτημα Διπλώματος.

β) Εργαστηριακό μάθημα Ακαδημαϊκής Γραφής. Η επιτυχής ολοκλήρωσή του αναγράφεται στο Παράρτημα Διπλώματος.

γ) Φροντιστηριακό μάθημα Αρχαίων Ελληνικών. Καλύπτει πρακτικές ανάγκες φοιτητών/τριών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στα Αρχαία Ελληνικά.

5.5. Δεν υπάρχει κατανομή μαθημάτων ανά έτος φοίτησης, ούτε ισχύει ο θεσμός των προαπαιτούμενων μαθημάτων. Σε κάποιες περιπτώσεις, ωστόσο, ισχύουν προϋποθέσεις ή περιορισμοί σχετικά με τη δυνατότητα δήλωσης και παρακολούθησης μαθημάτων. Συγκεκριμένα: (α) Όπως έχει ήδη αναφερθεί, δεν είναι δυνατή η παρακολούθηση Σεμιναρίων και Ασκήσεων από φοιτητές/ήτριες που δεν έχουν συμπληρώσει το 4ο εξάμηνο των σπουδών τους, ενώ απαιτείται και η αποδοχή τους εκ μέρους του/της διδάσκοντα/ουσας. (β) Στο πλαίσιο του κύκλου μαθημάτων που οδηγεί στη λήψη Π.Π.Δ.Ε. ισχύει εν μέρει ο θεσμός των προαπαιτούμενων μαθημάτων (περιγράφεται στον αντίστοιχο Κανονισμό), ενώ δήλωση μαθημάτων του συγκεκριμένου κύκλου είναι δυνατή μόνο από το τρίτο (3ο) εξάμηνο σπουδών. (γ) Η Πρακτική Άσκηση πραγματοποιείται κατά το 3ο ή 4ο έτος σπουδών (Ε' εξάμηνο σπουδών και άνω), χωρίς τον όρο προαπαιτούμενων μαθημάτων. (δ) Η Διδακτική Άσκηση πραγματοποιείται κατά το τελευταίο έτος σπουδών και έχει ως προαπαιτούμενο το Υποχρεωτικό μάθημα της Διδακτικής Μεθοδολογίας, καθώς και δύο μαθήματα Ειδικής Διδακτικής που απαιτούνται για τη λήψη του Π.Π.Δ.Ε.

6. Κινητικότητα Φοιτητών/τριών

6.1. Κατά τη διάρκεια των σπουδών τους οι φοιτητές/ήτριες έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν μαθήματα, εκπονώντας μέρος των σπουδών τους, σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού, μέσω του προγράμματος ανταλλαγής φοιτητών/τριών Erasmus+. Στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ είναι δυνατή η μετακίνηση φοιτητών Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων: (α) για σπουδές σε συνεργαζόμενα Ιδρύματα που μετέχουν στο πρόγραμμα, και (β) για πρακτική άσκηση σε φορείς χωρών που συμμετέχουν σ' αυτό. Επικαιροποιημένος κατάλογος των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων του εξωτερικού είναι αναρτημένος στον ιστότοπο του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Κρήτης

<https://www.uoc.gr/intrel/tmima-diethnwn-sxesewn/synergazomena-idrymata/filosofikh-sxolh/fks>).

6.2. Για τους/τις φοιτητές/ήτριες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Κινητικότητας Erasmus+ εφαρμόζεται το σύστημα μεταφοράς πιστωτικών μονάδων (ECTS). Μετά το πέρας του προγράμματος στο εξωτερικό και κατά την επιστροφή τους στο Τμήμα ΦΚΣ, οι φοιτητές/ήτριες προσκομίζουν αντίγραφο μονάδων που τους έχουν πιστωθεί από το ίδρυμα υποδοχής. Κατόπιν αίτησής τους και εισήγησης του Συντονιστή του Τμήματος για το πρόγραμμα Erasmus+, και με την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, αναγνωρίζονται τα μαθήματα τα οποία έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς στο Πανεπιστήμιο της αλλοδαπής και αντιστοιχίζονται στο πρόγραμμα σπουδών του ΦΚΣ, ενώ, όπου αυτό χρειάζεται, προσαρμόζεται η βαθμολογική κλίμακα του Ιδρύματος υποδοχής στην κλίμακα του ιδρύματος προέλευσης. Είναι δυνατή η αναγνώριση μέχρι τριάντα (30) πιστωτικών μονάδων (ECTS) σε ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο. Τα προς αντικατάσταση μαθήματα μπορούν να είναι μαθήματα Κατεύθυνσης ή Ελεύθερης Επιλογής, όχι όμως μαθήματα Κορμού.

7. Καθοδήγηση – Υποστήριξη Φοιτητών/τριών

7.1. Οι φοιτητές/ήτριες μπορούν καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους να απευθύνονται στους **Ακαδημαϊκούς Συμβούλους** για θέματα που αφορούν τόσο το πρόγραμμα σπουδών όσο και γενικότερα τη φοίτησή τους στο Τμήμα. Καθήκοντα Ακαδημαϊκών Συμβούλων ασκούν όλοι/ες οι διδάσκοντες/ουσες που έχουν την ιδιότητα μέλους ΔΕΠ του Τμήματος.

7.2. Ειδική μέριμνα, σε συνεργασία και με το Συμβουλευτικό Κέντρο Φοιτητών (<http://skf.uoc.gr>), λαμβάνεται για τη διευκόλυνση φοιτητών/τριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

8. Υποτροφίες

Κάθε χρόνο το ΙΚΥ θεσμοθετεί υποτροφίες για τους/τις φοιτητές/ήτριες με τα περισσότερα μόρια εισαγωγής στο Τμήμα καθώς και για τους/τις φοιτητές/ήτριες που έχουν την καλύτερη επίδοση στα έτη φοίτησης. Οι υποτροφίες ανακοινώνονται τακτικά στον ιστότοπο του Τμήματος (<http://www.fks.uoc.gr/greek/ypotrofies.php>). Παράλληλα, το Πανεπιστήμιο Κρήτης θεσμοθετεί υποτροφίες σε συνεργασία με διάφορα Κληροδοτήματα, οι οποίες ανακοινώνονται στον ιστότοπο του Ιδρύματος (<https://www.uoc.gr/announce/ypotrofies>). Πληροφορίες για υποτροφίες παρέχονται και από το Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Κρήτης (<https://www.uoc.gr/studies-at-uni/laison-office/liaison.html>, <http://dasta.uoc.gr/career/>).

9. Σχηματική παρουσίαση του προγράμματος σπουδών του Τμήματος ΦΚΣ όπως αυτό ισχύει από το ακαδημαϊκό έτος 2013-14 μέχρι σήμερα

Α) Υποχρεωτικά του Τμήματος: 14 (7 από κάθε Τομέα)

Β) Μαθήματα από Φιλοσοφική Σχολή: 10 (1 αρχαία θεματογραφία, 3 αρχαίας & λατινικής φιλολογίας, 3 νεοελληνικής φιλολογίας, 2 ιστορίες, 1 γλωσσολογία)

Γ) Ξένη γλώσσα: 4 (μόνο για όσους/ες δεν έχουν επάρκεια)

Δ) Μαθήματα Κατευθύνσεων

α. Κατεύθυνση Φιλοσοφίας

Μαθήματα υποχρεωτικά επιλογής - Κατεύθυνση Φιλοσοφίας (συνολικά 12):

Ενότητα Α: «Μεταφυσική, γνωσιοθεωρία, επιστημολογία, λογική» (2 παραδόσεις, 1 άσκηση, 1 σεμινάριο)

Σύνολο: 4 μαθήματα

Ενότητα Β: «Πρακτική φιλοσοφία» (2 παραδόσεις, 1 άσκηση, 1 σεμινάριο)

Σύνολο: 4 μαθήματα

Ενότητα Γ: «Ιστορία της φιλοσοφίας» (2 παραδόσεις, 1 άσκηση, 1 σεμινάριο)

Σύνολο: 4 μαθήματα

β. Κατεύθυνση Κοινωνικών Επιστημών

Μαθήματα υποχρεωτικά επιλογής - Κατεύθυνση Κοινωνικών Επιστημών (συνολικά 12):

Ενότητα Α: «Θεωρίες, Μεθοδολογία, επιστημολογία κοιν/κών επιστημών» (2 παραδόσεις, 2 σεμινάρια)

Σύνολο: 4 μαθήματα

Ενότητα Β: «Ανθρώπινη ανάπτυξη, νόηση, αξίες, συναισθήματα, μάθηση» (2 παραδόσεις, μια από τις οποίες μπορεί να αντικατασταθεί από τη Διδακτική Άσκηση, και 2 σεμινάρια)

Σύνολο: 4 μαθήματα

Ενότητα Γ: «Πολιτισμός, εκπαίδευση, πολιτική» (2 παραδόσεις, 2 σεμινάρια)

Σύνολο: 4 μαθήματα

Ε) Ελεύθερες επιλογές: 6

από οποιοδήποτε Τμήμα του Π.Κ. με την προϋπόθεση να αντιστοιχούν 5 ECTS στο μάθημα που επιλέγεται.

Προσφερόμενα Μαθήματα

Τομέας Φιλοσοφίας

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ (Υποχρεωτικές παραδόσεις)

Φ100 Εισαγωγή στη Φιλοσοφία

Φ110 Φιλοσοφία της επιστήμης

Φ120 Λογική

Φ130 Ηθική φιλοσοφία

Φ140 Πολιτική και Κοινωνική φιλοσοφία

Φ160 Ιστορία της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας

Φ180 Ιστορία της νεότερης φιλοσοφίας

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ Α:

ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ - ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑ – ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑ – ΛΟΓΙΚΗ

Παραδόσεις	Ασκήσεις	Σεμινάρια	Τίτλοι Μαθημάτων
------------	----------	-----------	------------------

ΦΑ200	ΦΑ000	ΦΑ300	Γνωσιοθεωρία και μεταφυσική
-------	-------	-------	-----------------------------

ΦΑ201	ΦΑ001	ΦΑ301	Μεταφυσική και οντολογία
ΦΑ202	ΦΑ002	ΦΑ302	Γνωσιοθεωρία
ΦΑ203	ΦΑ003	ΦΑ303	Φιλοσοφία της γλώσσας
ΦΑ204	ΦΑ004	ΦΑ304	Φιλοσοφία του νου
ΦΑ205	ΦΑ005	ΦΑ305	Φιλοσοφία της θρησκείας
ΦΑ210	ΦΑ010	ΦΑ310	Φιλοσοφία της επιστήμης
ΦΑ211	ΦΑ011	ΦΑ311	Ιστορία της Επιστήμης
ΦΑ212	ΦΑ012	ΦΑ312	Φιλοσοφία των μαθηματικών
ΦΑ213	ΦΑ013	ΦΑ313	Φιλοσοφία της φυσικής
ΦΑ214	ΦΑ014	ΦΑ314	Φιλοσοφία της Βιολογίας
ΦΑ215	ΦΑ015	ΦΑ315	Φιλοσοφία των κοινωνικών επιστημών
ΦΑ216	ΦΑ016	ΦΑ316	Φιλοσοφία της Ψυχολογίας
ΦΑ220	ΦΑ020	ΦΑ320	Φιλοσοφία της λογικής
ΦΑ221	ΦΑ021	ΦΑ321	Κλασική λογική
ΦΑ222	ΦΑ022	ΦΑ322	Συμβολική λογική

ΕΝΟΤΗΤΑ Β:

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Παραδόσεις	Ασκήσεις	Σεμινάρια	Τίτλοι Μαθημάτων
ΦΒ230	ΦΒ030	ΦΒ330	Ηθική φιλοσοφία
ΦΒ231	ΦΒ031	ΦΒ331	Κανονιστική ηθική
ΦΒ232	ΦΒ032	ΦΒ332	Μεταηθική
ΦΒ233	ΦΒ033	ΦΒ333	Σύγχρονες ηθικές θεωρίες
ΦΒ234	ΦΒ034	ΦΒ334	Εφαρμοσμένη ηθική
ΦΒ235	ΦΒ035	ΦΒ335	Βιοηθική
ΦΒ240	ΦΒ040	ΦΒ340	Πολιτική φιλοσοφία
ΦΒ241	ΦΒ041	ΦΒ341	Κοινωνική φιλοσοφία
ΦΒ242	ΦΒ042	ΦΒ342	Φιλοσοφία του δικαίου
ΦΒ250	ΦΒ050	ΦΒ350	Αισθητική - Φιλοσοφία της τέχνης
ΦΒ251	ΦΒ051	ΦΒ351	Φιλοσοφία της λογοτεχνίας
ΦΒ253	ΦΒ053	ΦΒ353	Φιλοσοφία της ιστορίας
ΦΒ254	ΦΒ054	ΦΒ354	Φιλοσοφία του πολιτισμού
ΦΒ255	ΦΒ055	ΦΒ355	Φιλοσοφία της παιδείας
ΦΒ256	ΦΒ056	ΦΒ356	Φιλοσοφία της τεχνολογίας

ΦΒ257	ΦΒ057	ΦΒ357	Φιλοσοφική ανθρωπολογία
ΦΒ258	ΦΒ058	ΦΒ358	Φιλοσοφία και οικολογία
ΦΒ259	ΦΒ059	ΦΒ359	Φιλοσοφία της δράσης
ΦΒ260	ΦΒ060	ΦΒ360	Κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ:

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Παραδόσεις Ασκήσεις Σεμινάρια Τίτλοι Μαθημάτων

α. Ιστορία αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας

ΦΓ261	ΦΓ061	ΦΓ361	Προσωκρατικοί
ΦΓ262	ΦΓ062	ΦΓ362	Σοφιστική – Σωκράτης
ΦΓ263	ΦΓ063	ΦΓ363	Φιλοσοφικές σχολές του 4ου αιώνα
ΦΓ264	ΦΓ064	ΦΓ364	Πλάτωνα
ΦΓ265	ΦΓ065	ΦΓ365	Αριστοτέλης
ΦΓ266	ΦΓ066	ΦΓ366	Ελληνιστική φιλοσοφία
ΦΓ267	ΦΓ067	ΦΓ367	Φιλοσοφία της ύστερης αρχαιότητας
ΦΓ268	ΦΓ068	ΦΓ368	Θέματα αρχαίας φιλοσοφίας

β. Ιστορία Μεσαιωνικής και Βυζαντινής φιλοσοφίας

ΦΓ270	ΦΓ070	ΦΓ370	Ιστορία μεσαιωνικής φιλοσοφίας
ΦΓ271	ΦΓ071	ΦΓ371	Ιστορία Βυζαντινής φιλοσοφίας
ΦΓ272	ΦΓ072	ΦΓ372	Ιστορία Αραβικής και ιουδαϊκής φιλοσοφίας

γ. Ιστορία της φιλοσοφίας της Αναγέννησης

ΦΓ273	ΦΓ073	ΦΓ373	Ιστορία της φιλοσοφίας της Αναγέννησης
-------	-------	-------	--

δ. Ιστορία της φιλοσοφίας των Νεοτέρων Χρόνων

ΦΓ274	ΦΓ074	ΦΓ374	Ορθολογισμός
ΦΓ275	ΦΓ075	ΦΓ375	Εμπειρισμός
ΦΓ276	ΦΓ076	ΦΓ376	Διαφωτισμός
ΦΓ277	ΦΓ077	ΦΓ377	Kant
ΦΓ278	ΦΓ078	ΦΓ378	Φιλοσοφία του Γερμανικού Ιδεαλισμού
ΦΓ279	ΦΓ079	ΦΓ379	Ιστορία της φιλοσοφίας του 19ου αιώνα
ΦΓ280	ΦΓ080	ΦΓ380	Ιστορία τη Νεοελληνικής φιλοσοφίας

ε. Ιστορία της φιλοσοφίας του 20ου αιώνα

ΦΓ281	ΦΓ081	ΦΓ381	Φαινομενολογία
ΦΓ282	ΦΓ082	ΦΓ382	Λογικός Θετικισμός
ΦΓ283	ΦΓ083	ΦΓ383	Αναλυτική φιλοσοφία
ΦΓ284	ΦΓ084	ΦΓ384	Πραγματισμός
ΦΓ285	ΦΓ085	ΦΓ385	Φιλοσοφία της ζωής
ΦΓ286	ΦΓ086	ΦΓ386	Υπαρξισμός
ΦΓ287	ΦΓ087	ΦΓ387	Μαρξισμός
ΦΓ288	ΦΓ088	ΦΓ388	Κριτική θεωρία
ΦΓ289	ΦΓ089	ΦΓ389	(Φιλοσοφική) Ερμηνευτική

στ. Γενική ιστορία της φιλοσοφίας

ΦΓ290	ΦΓ090	ΦΓ390	Ιστορία της αρχαίας φιλοσοφίας
ΦΓ291	ΦΓ091	ΦΓ391	Ιστορία της αρχαίας και μεσαιωνικής φιλοσοφίας
ΦΓ292	ΦΓ092	ΦΓ392	Συγκριτική ιστορία της αρχαίας και νεότερης φιλοσοφίας
ΦΓ293	ΦΓ093	ΦΓ393	Νεότερη και σύγχρονη φιλοσοφία
ΦΓ294	ΦΓ094	ΦΓ394	Νεότερη φιλοσοφία
ΦΓ295	ΦΓ095	ΦΓ395	Φιλοσοφικά ρεύματα του 20ου αιώνα
ΦΓ296	ΦΓ096	ΦΓ396	Ιστορία της φιλοσοφίας

Διευκρινίσεις: Οι ασκήσεις έχουν πρώτο κωδικό δύο γράμματα, Φ και Α, Β, Γ ανάλογα με τη διδακτική ενότητα, και δεύτερο κωδικό έναν αριθμό από 01 έως 99.

Οι υποχρεωτικές παραδόσεις έχουν πρώτο κωδικό το γράμμα Φ και δεύτερο έναν αριθμό από 100 έως 199.

Οι παραδόσεις και τα σεμινάρια έχουν πρώτο κωδικό δύο γράμματα, Φ και Α, Β, Γ που δηλώνει τη διδακτική ενότητα και δεύτερο κωδικό τους αριθμούς από 200 έως 299 οι παραδόσεις και από 300 έως 399 τα σεμινάρια.

Τα Μαθήματα Κατεύθυνσης έχουν ακέραιο κωδικό, όταν ο τίτλος τους αντιστοιχεί σε μια γενική θεματική ενότητα (π.χ. «Φιλοσοφία του Πλάτωνα» Φ264), ενώ όταν καλύπτουν ένα ειδικότερο θέμα, στον κωδικό προστίθεται ένα ψηφίο (π.χ. «Η πλατωνική θεωρία των ιδεών», Φ264.1)

Τομέας Θεωρίας και Μεθοδολογίας των Κοινωνικών Επιστημών

Μαθήματα Κορμού (Υποχρεωτικές παραδόσεις)

ΚΕΑ 200 Επιστημολογία των Κοινωνικών επιστημών

ΚΠΑ 020 Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης ή ΚΠΑ 030 Ιστορία της εκπαίδευσης

ΚΨΑ 050 Εισαγωγή στη Ψυχολογία Ι

ΚΨΑ 051 Εισαγωγή στη Ψυχολογία ΙΙ

ΚΚΑ 100 Εισαγωγή στην κοινωνιολογία

ΚΚΑ 110 Κοινωνιολογική θεωρία

ΚΠΒ 001 Διδακτική μεθοδολογία

Ενότητες (Μαθήματα) Κατεύθυνσης

Ενότητα Α: Θεωρίες, Μεθοδολογία, Επιστημολογία Κοινωνικών Επιστημών

Κωδικοί παραδόσεων	Κωδικοί σεμιναρίων	Τίτλοι μαθημάτων
ΚΕΑ 200-249	ΚΕΑ 500-549	Επιστημολογία Κοινωνικών Επιστημών
ΚΕΑ 201-219	ΚΕΑ 500-519	Γενική Επιστημολογία Κοινωνικών Επιστημών
ΚΕΑ 220-239	ΚΕΑ 520-539	Ειδικές Επιστημολογίες Κοινωνικών Επιστημών
ΚΕΑ 240-249	ΚΕΑ 540-549	Επιστημολογία Ιστορικο-ερμηνευτικών Επιστημών
ΚΜΑ 250-299	ΚΜΑ 550-599	Μεθοδολογία Έρευνας των Κοινωνικών Επιστημών
ΚΜΑ 250-259	ΚΜΑ 550-559	Εισαγωγή στη Μεθοδολογία
ΚΜΑ 260-269	ΚΜΑ 560-569	Ποσοτικές Μέθοδοι (Στατιστική Ι)
ΚΜΑ 270-279	ΚΜΑ 570-579	Ποιοτικές Μέθοδοι
ΚΜΑ 280-289	ΚΜΑ 580-589	Ειδικά Θέματα Κοινωνικής Στατιστικής (Στατιστική ΙΙ και ΙΙΙ)
ΚΜΑ 290-299	ΚΜΑ 590-599	Μεθοδολογία Έρευνας Ιστορικο-ερμηνευτικών Επιστημών
ΚΠΑ 001-049	ΚΠΑ 300-349	Θεωρίες Παιδείας
ΚΠΑ 001-014	ΚΠΑ 300-314	Θεωρίες Παιδείας

ΚΠΑ 015-019	ΚΠΑ 315-319	Φιλοσοφία της Παιδείας
ΚΠΑ 020-029	ΚΠΑ 320-329	Ειδικές κοινωνιολογίες της εκπαίδευσης
ΚΠΑ 030-039	ΚΠΑ 330-339	Ειδικές ιστορίες της εκπαίδευσης
ΚΠΑ 040-049 και Αξιολόγησης	ΚΠΑ 340-349	Θεωρίες Αναλυτικών Προγραμμάτων
ΚΨΑ 050-099	ΚΨΑ 350-399	Θεωρίες Ψυχολογίας
ΚΨΑ 050-059	ΚΨΑ 350-359	Θεματικές Θεωρίες Ψυχολογίας
ΚΨΑ 060-069	ΚΨΑ 360-369	Κοινωνική Ψυχολογία
ΚΨΑ 070-079	ΚΨΑ 370-379	Θεωρίες Προσωπικότητας και Εαυτού
ΚΨΑ 080-089 Φαντασίας	ΚΨΑ 380-389	Θεωρίες Δημιουργικότητας και
ΚΨΑ 090-099	ΚΨΑ 390-399	Ψυχαναλυτική Θεωρία
ΚΚΑ 100-149 Θεωρία	ΚΚΑ 400-449	Κοινωνιολογική και Ανθρωπολογική
ΚΚΑ 101-109 Ανθρωπολογία	ΚΚΑ 401-409	Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία-
ΚΚΑ 111-119	ΚΚΑ 410-419	Κοινωνιολογικές Θεωρίες
ΚΚΑ 120-129	ΚΚΑ 420-429	Ανθρωπολογικές Θεωρίες
ΚΚΑ 130-139	ΚΚΑ 430-439	Θεωρίες Πολιτισμού
ΚΚΑ 140-149	ΚΚΑ 440-449	Θεωρίες Συμβολικών Συστημάτων

Ενότητα Β: Ανθρώπινη Ανάπτυξη, Νόηση, Αξίες, Συναισθήματα, Μάθηση

ΚΠΒ 001-049	ΚΠΒ 301-349	Παιδαγωγικά
ΚΠΒ 002-019	ΚΠΒ 302-319	Διδακτικές επιμέρους μαθημάτων
ΚΠΒ 020-029	ΚΠΒ 320-329	Σχολική Παιδαγωγική
ΚΠΒ 030-034	ΚΠΒ 330-334	Τεχνολογία και Διδασκαλία
ΚΠΒ 035-039	ΚΠΒ 335-339	Δια βίου εκπαίδευση – Επιμόρφωση
ΚΨΒ 050-099	ΚΨΒ 350-399	Ψυχολογία
ΚΨΒ 050-059	ΚΨΒ 350-359	Αναπτυξιακή Ψυχολογία
ΚΨΒ 060-069	ΚΨΒ 360-369	Γνωστική Ψυχολογία
ΚΨΒ 070-079	ΚΨΒ 370-379	Ψυχολογία Κινήτρων και Συγκινήσεων
ΚΨΒ 080-089	ΚΨΒ 380-389	Κοινωνική Ψυχολογία
ΚΨΒ 090-094	ΚΨΒ 390-394	Κλινική-Συμβουλευτική Ψυχολογία
ΚΨΒ 095-099	ΚΨΒ 395-399	Εκπαιδευτική Ψυχολογία

ΚΚΒ 100-149	ΚΚΒ 400-449	Κοινωνιολογία και Ανθρωπολογία
ΚΚΒ 100-109	ΚΚΒ 400-409	Κοινωνιολογία-Ανθρωπολογία της
Γνώσης		
ΚΚΒ 110-114	ΚΚΒ 410-414	Κοινωνιολογία-Ανθρωπολογία της
Ηθικής		
ΚΚΒ 115-119	ΚΚΒ 415-419	Κοινωνιολογία της Εξουσίας
ΚΚΒ 120-129	ΚΚΒ 420-429	Κοινωνιολογία του Εαυτού & της
Ταυτότητας		
ΚΚΒ 130-139	ΚΚΒ 430-439	Κοινωνιολογία και Ανθρωπολογία των
Συναισθημάτων		
ΚΚΒ 140-149	ΚΚΒ 440-449	Κοινωνικοποίηση και Ανθρώπινη
Ανάπτυξη		
ΚΔΒ 150-199	ΚΔΒ 450-499	Διεπιστημονικά
ΚΔΒ 150-154	ΚΔΒ 450-454	Ανθρώπινη ανάπτυξη
ΚΔΒ 155-159	ΚΔΒ 455-459	Διαπροσωπικές Σχέσεις
ΚΔΒ 160-169	ΚΔΒ 460-469	Κοινωνική Μάθηση
ΚΔΒ 170-179	ΚΔΒ 470-479	Αξίες - Νοοτροπίες
ΚΔΒ 180-184	ΚΔΒ 480-484	Ενδο- και Δια-ομαδικές διαδικασίες
ΚΔΒ 185-189	ΚΔΒ 485-489	Συμβουλευτική
ΚΔΒ 190-199	ΚΔΒ 490-499	Συναισθήματα

Ενότητα Γ: Πολιτισμός, Εκπαίδευση, Πολιτική

ΚΠΓ 001-049	ΚΠΓ 301-349	Παιδαγωγικά
ΚΠΓ 001-009	ΚΠΓ 300-309	Εκπαιδευτική Πολιτική
ΚΠΓ 010-019	ΚΠΓ 310-319	Ειδικά Θέματα Κοινωνιολογίας της
Εκπαίδευσης		
ΚΠΓ 020-029	ΚΠΓ 320-329	Ειδικά Θέματα Ιστορίας της
Εκπαίδευσης		
ΚΠΓ 030-034	ΚΠΓ 330-334	Διαπολιτισμική Εκπαίδευση
ΚΠΓ 035-039	ΚΠΓ 335-339	Πολιτισμός και Εκπαίδευση
ΚΠΓ 040-049	ΚΠΓ 340-349	Σύγκριση Εκπαιδευτικών Συστημάτων
ΚΨΓ 050-099	ΚΨΓ 350-399	Ψυχολογία
ΚΨΓ 050-059	ΚΨΓ 350-359	Ψυχολογία της Τέχνης
ΚΨΓ 060-064	ΚΨΓ 360-364	Πολιτισμική Ψυχολογία

ΚΨΓ 065-069	ΚΨΓ 365-369	Ψυχολογία του Αθλητισμού και του Ελεύθερου Χρόνου
ΚΨΓ 070-079	ΚΨΓ 370-379	Σχολική Ψυχολογία
ΚΨΓ 080-089	ΚΨΓ 380-389	Πολιτική Ψυχολογία
ΚΨΓ 090-099	ΚΨΓ 390-399	Ψυχολογία της Υγείας
ΚΚΓ 100-149	ΚΚΓ 400-449	Κοινωνιολογία και Ανθρωπολογία
ΚΚΓ 100-104	ΚΚΓ 400-404	Κοινωνιολογία του Πολιτισμού
ΚΚΓ 105-109	ΚΚΓ 405-409	Πολιτισμική Ανθρωπολογία
ΚΚΓ 110-119	ΚΚΓ 410-419	Κοινωνιολογία και Ανθρωπολογία της τέχνης
ΚΚΓ 120-124	ΚΚΓ 420-424	Κοινωνιολογία και Ανθρωπολογία της παρέκκλισης
ΚΚΓ 125-129	ΚΚΓ 425-429	Κοινωνιολογία και Ανθρωπολογία του Αθλητισμού και του Ελεύθερου Χρόνου
ΚΚΓ 130-139	ΚΚΓ 430-439	Πολιτική Κοινωνιολογία και Ανθρωπολογία
ΚΚΓ 140-144	ΚΚΓ 440-444	Ιστορική Κοινωνιολογία και Ανθρωπολογία
ΚΚΓ 145-149	ΚΚΓ 445-449	Κοινωνιολογία και Ανθρωπολογία του Κινηματογράφου
ΚΔΓ 150-199	ΚΔΓ 450-499	Διεπιστημονικά
ΚΔΓ 150-154	ΚΔΓ 450-454	Τέχνη
ΚΔΓ 155-159	ΚΔΓ 455-459	Θρησκεία και Ιδεολογία
ΚΔΓ 160-164	ΚΔΓ 460-464	Διαχείριση Πολιτισμικών Αγαθών
ΚΔΓ 165-169	ΚΔΓ 465-469	Σώμα, ταυτότητα, ρόλοι
ΚΔΓ 170-174	ΚΔΓ 470-474	Ποιότητα ζωής
ΚΔΓ 175-179	ΚΔΓ 475-479	Υγεία
ΚΔΓ 180-184	ΚΔΓ 480-484	Πολιτισμική Τεχνολογία
ΚΔΓ 185-189	ΚΔΓ 485-489	Επικοινωνία
ΚΔΓ 190-194	ΚΔΓ 490-494	Οικονομία
ΚΔΓ 195-199	ΚΔΓ 495-499	Θεσμοί-Πολιτική
ΚΔΓ 200-204	ΚΔΓ 500-504	Φύλα
ΚΔΓ 205-209	ΚΔΓ 504-509	Μειονότητες

Διευκρινίζεται ότι:

1. Κάθε μάθημα (παράδοση, σεμινάριο) συνοδεύεται από τρία κεφαλαία γράμματα και τρία αριθμητικά ψηφία, π.χ.: Το πρώτο γράμμα (Κ) αντιστοιχεί στην κατεύθυνση. Το δεύτερο γράμμα (Π-Ψ-Κ) αντιστοιχεί στις επιστήμες, ενώ το γράμμα Δ καλύπτει διεπιστημονικά μαθήματα (συνεργασίες διδασκόντων ή οτιδήποτε άλλο). Το τρίτο γράμμα (Α-Β-Γ) αντιστοιχεί στις τρεις ενότητες του προγράμματος.

2. Η κάθε επιστήμη παίρνει ένα σταθερό αριθμητικό πεδίο:

- Τα Παιδαγωγικά καταλαμβάνουν το αριθμητικό πεδίο 001-049 (παραδόσεις) και 300-349 (σεμινάρια)
- Η Ψυχολογία 050-099 και 350-399
- Η Κοινωνιολογία και η Ανθρωπολογία 100-149 και 400-449
- Τα διεπιστημονικά μαθήματα 150-199 και 450-499

10. Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κατανομή πιστωτικών μονάδων (ECTS) ανά μάθημα και ανά εξάμηνο

Εξάμηνο	1		2		3		4	
Μάθημα								
1.	Φ100	5	Φ140	5	Φ 130	5	Φ 110	5
2.	Φ160	5	ΚΨΑ 051	5	ΚΠΑ 020	5	ΚΠΒ 001	5
3.	ΚΨΑ 050	5	Φ180	5	Φ120	5	ΚΕΑ 200	5
4.	ΚΚΑ 100	5	ΝΕΦ	5	ΒΕΦ ή ΝΕΦ	5	ΚΚΑ 110	5
5.	ΑΕΦ	5	ΙΣΤΟΡΙΑ	5	ΑΕΦ ή ΛΑΦ	5	ΒΕΦ ή ΝΕΦ	5
6.	ΙΣΤΟΡΙΑ	5	ΑΕΦ ή ΛΑΦ	5	ΑΕΦ	5	ΓΛΩΦ	5
Σύνολο		30		30		30		30

Εξάμηνο	5		6		7		8	
Μάθημα								
1.	Σ.Κ. ή Α.Κ.	10	Σ.Κ. ή Α.Κ.	10	Σ.Κ. ή Α.Κ.	10	Σ.Κ.	10
2.	Σ.Κ.	10	Σ.Κ.	10	Π.Κ.	5	Π.Κ.	5
3.	Π.Κ.	5	Π.Κ.	5	Π.Κ.	5	ΕΛ.ΕΠ.	5
4.	ΕΛ.ΕΠ.	5	ΕΛ.ΕΠ.	5	Π.Κ.	5	ΕΛ.ΕΠ.	5
5.					ΕΛ.ΕΠ.	5	ΕΛ.ΕΠ.	5
Σύνολο		30		30		30		30

Επεξηγήσεις:
ΙΣΤΟΡΙΑ: ΑΙΣ ή ΒΙΣ ή ΙΜΧ ή ΙΝΧ
Σ.Κ.: Σεμινάριο κατεύθυνσης
Α.Κ.: Άσκηση κατεύθυνσης
Σ.ΕΠ.: Σεμινάριο επιλογής
Π.Κ.: Παράδοση κατεύθυνσης
ΕΛ.ΕΠ.: Ελεύθερη επιλογή

Σημείωση: Όσοι/ες φοιτητές/ήτριες δεν κατέχουν αναγνωρισμένο δίπλωμα ξένης γλώσσας οφείλουν να περάσουν επιτυχώς τέσσερα μαθήματα Ξενόγλωσσης Γραμματείας και Ορολογίας, τα οποία προτείνεται να επιλέξουν επιπροσθέτως κατά τα τέσσερα πρώτα εξάμηνα σπουδών τους.

11. Τίτλοι και περιεχόμενο, εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας, χρονική αλληλουχία/αλληλεξάρτηση και πιστωτικές μονάδες υποχρεωτικών, κατ' επιλογή υποχρεωτικών μαθημάτων και ελευθέρων επιλογών:

Περιγράφονται αναλυτικά στα Περιγράμματα των μαθημάτων, στην ενότητα «Προσφερόμενα Μαθήματα» στον ιστότοπο του Τμήματός μας (<http://www.fks.uoc.gr/greek/courses.htm>).

12 . Προσόντα και ειδικότητες εκπαιδευτικού προσωπικού

12.1. Το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης αποτελείται αποκλειστικά από μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ εκ των οποίων όλοι (εκτός ενός μέλους ΕΔΙΠ), είναι κάτοχοι διδακτορικού τίτλου σπουδών στο πεδίο των επιστημών που θεραπεύει το Τμήμα. Έτσι, μπορούν να ανταποκριθούν πλήρως στις απαιτήσεις διδασκαλίας των μαθημάτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος.

12.2. Τα μέλη ΕΔΠ του Τμήματος προσφέρουν φροντιστηριακά μαθήματα και εργαστηριακές ασκήσεις και επικουρούν στη διδακτική και πρακτική άσκηση των φοιτητών υπό την επίβλεψη των μελών ΔΕΠ.

12.3. Με χορηγία του Ιδρύματος Παναγιώτη και Έφης Μιχελή προσλαμβάνεται ετησίως, με τη διαδικασία της προκήρυξης, ένας ερευνητής με προσόντα μέλους ΔΕΠ με σκοπό να διδάξει μαθήματα και σεμινάρια ή ασκήσεις που εμπίπτουν στο γνωστικό αντικείμενο της Αισθητικής. Σε περίπτωση που ο/η διδάσκων/ουσα υπηρετεί ήδη ως μέλος ΔΕΠ σε άλλο Πανεπιστήμιο, το ένα από τα δύο μαθήματα ανά εξάμηνο προσφέρεται σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Στην αντίθετη περίπτωση τα μαθήματα προσφέρονται μόνο στο προπτυχιακό επίπεδο.

13. Μαθησιακά αποτελέσματα και προσόντα που αποκτώνται από το σύνολο του προγράμματος

Τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που οι απόφοιτοι του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών αποκτούν, κατανεμημένα σε τρεις ευρείες ομάδες, δηλαδή Γνώσεις, Δεξιότητες και Ικανότητες, σύμφωνα με το Εθνικό και Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (<https://proson.eoppep.gr/el/HQFLlevels>), είναι τα ακόλουθα:

13.1. Γνώσεις

Οι απόφοιτοι του Προγράμματος:

- α) αποκτούν βασική εποπτεία των αρχών και μεθόδων των επιστημών που θεραπεύονται στο Τμήμα,
- β) γνωρίζουν τα γενικά χαρακτηριστικά των κυριότερων ρευμάτων στη Φιλοσοφία και στις Κοινωνικές Επιστήμες (Ψυχολογία, Κοινωνιολογία-Ανθρωπολογία, Παιδαγωγική),
- γ) αποκτούν τα απαραίτητα εφόδια για την ανάπτυξη και τον έλεγχο της φιλοσοφικής επιχειρηματολογίας και για τη διεξαγωγή εμπειρικής έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες,
- δ) αναγνωρίζουν τη σχέση μεταξύ κατανόησης ενός φιλοσοφικού προβλήματος και διάκρισης διαφορετικών προσεγγίσεών του, καθώς και τη σχέση μεταξύ της

συλλογής επιστημονικών δεδομένων, της ερμηνείας αυτών και της ανάπτυξης θεωρητικών μοντέλων.

ε) αποκτούν επίγνωση των θεωρητικών προβληματισμών σχετικά με τη θεμελίωση και τη μεθοδολογία της φιλοσοφικής εργασίας και των διδασκομένων επιστημών,

στ) αποκτούν τις απαραίτητες επιστημονικές γνώσεις στους κλάδους που θα κληθούν να διδάξουν, εάν εργαστούν με την ειδικότητα του φιλολόγου στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του νόμου,

13.2. Δεξιότητες

Οι απόφοιτοι του Προγράμματος:

α) έχουν εξασκηθεί να αναλύουν και να κρίνουν τις απόψεις φιλοσόφων και κοινωνικών επιστημόνων και να αναπτύσσουν οι ίδιοι επιχειρηματολογία υπέρ και κατά θεωρητικών θέσεων,

β) έχουν αναπτύξει δεξιότητες σε θέματα μεθοδολογίας έρευνας και ανάλυσης εμπειρικών δεδομένων στα πλαίσια των επιστημών που θεραπεύονται στο Τμήμα,

γ) έχουν εξασκηθεί στη σύνταξη σεμιναριακών εργασιών, στις οποίες μελετούν κριτικά τη σχετική βιβλιογραφία και παίρνουν θέση σε ένα φιλοσοφικό ερώτημα ή σε ένα ερευνητικό ερώτημα στις κοινωνικές επιστήμες,

δ) έχουν μάθει να συλλέγουν και να αναλύουν εμπειρικό υλικό στο πλαίσιο των σεμιναριακών τους εργασιών στις κοινωνικές επιστήμες

ε) έχουν εξασκηθεί στην ανάλυση και στην εις βάθος κατανόηση και τον σχολιασμό κλασικών φιλοσοφικών κειμένων στο μάθημα της Άσκησης του Τομέα Φιλοσοφίας,

στ) έχουν αποκτήσει τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες μέσω της διδακτικής μεθοδολογίας και της διδακτικής άσκησης για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της διδασκαλίας στη σχολική τάξη,

ζ) έχουν αναπτύξει επικοινωνιακές δεξιότητες ώστε να παρουσιάζουν το έργο τους και να συνεργάζονται με τους συναδέλφους και τους καθηγητές τους, τις οποίες μπορούν να μεταφέρουν στο επαγγελματικό πεδίο όπως και στην περαιτέρω εξειδίκευσή τους,

η) χρησιμοποιούν εκπαιδευτικό και πληροφοριακό υλικό με αποτελεσματικότητα,

θ) έχουν αποκτήσει δεξιότητες στις νέες τεχνολογίες, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη ερευνητική και επαγγελματική δραστηριότητά τους,

ι) με βάση τη γνώση τους για τα διάφορα πεδία εφαρμογών των επιστημών που διδάσκονται στο Τμήμα και επικουρούμενοι από την πρακτική άσκηση που προσφέρεται μπορούν να αναγνωρίζουν ευκαιρίες επαγγελματικής αποκατάστασης

13.3 Ικανότητες

Οι απόφοιτοι του Προγράμματος:

- α) είναι ικανοί μέσω της ευρείας παιδείας και των δεξιοτήτων που αποκτούν να σχεδιάσουν μια επιστημονική και επαγγελματική πορεία προσαρμοζόμενοι επιτυχώς σε μια διαρκώς μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας,
- β) είναι ικανοί να μεταφέρουν την επιστημονική γνώση που έχουν αποκομίσει από τις σπουδές τους στην καθημερινή τους αλληλεπίδραση με τους γύρω τους και στο επαγγελματικό πεδίο, κυρίως στη διδασκαλία στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, αλλά και σε άλλους τομείς, όπως σε πολιτιστικούς φορείς, στα ΜΜΕ, σε εκδοτικούς οργανισμούς και ως στελέχη σε δημοσίους και ιδιωτικούς φορείς.
- γ) έχουν αναπτύξει το επιστημονικό υπόβαθρο και την κριτική και συνθετική τους ικανότητα, ώστε να συνεχίσουν, εφόσον το επιθυμούν τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο,
- δ) είναι ικανοί να λαμβάνουν υπ' όψιν αποτελέσματα άλλων επιστημών και να προχωρούν σε διεπιστημονικές συνδέσεις και συνεργασίες,
- ε) είναι ικανοί να εφαρμόσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους και να σχηματίζουν κατάλληλες ερευνητικές υποθέσεις και ερωτήματα προς επίλυση θεωρητικών και πρακτικών ζητημάτων.

14. Αντιστοίχιση επιπέδου προσόντων

Το επίπεδο των προσόντων που αποκτούν οι απόφοιτοι του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών, όπως αναλυτικά περιγράφονται αμέσως παραπάνω, αντιστοιχεί στο Επίπεδο 6 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (ως Πτυχίο Ανώτατης Εκπαίδευσης), όπως αυτό περιγράφεται στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων & Επαγγελματικού Προσανατολισμού (https://www.eoppep.gr/images/European/ETHNIKO_PLAISIO_PROSONTON_NOVEMBER_2016.pdf).

Ως προς το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και του Πλαισίου Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης, το επίπεδο των προσόντων που αποκτούν οι απόφοιτοι του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών αντιστοιχεί στο Επίπεδο 6 (1ος Κύκλος Σπουδών Ανώτατης Εκπαίδευσης), όπως περιγράφεται στο σχετικό κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2009 (https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/broch_el.pdf).

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αντιστοιχούν στο Επίπεδο αυτό ανταποκρίνονται πλήρως στο ανάλογο επίπεδο Γνώσεων, Δεξιοτήτων και Ικανοτήτων, όπως περιγράφεται στο Εθνικό και Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (<https://proson.eoppep.gr/el/HQFLevels>). Συγκεκριμένα, οι απόφοιτοι του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών έχουν αποκτήσει προχωρημένες γνώσεις στο πεδίο της φιλοσοφίας και των κοινωνικών επιστημών οι οποίες συνεπάγονται κριτική κατανόηση θεωριών και αρχών των επιστημών αυτών. Επιπλέον, ως προς το θέμα των δεξιοτήτων οι απόφοιτοι του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών κατέχουν τις ειδικές δεξιότητες που απαιτούνται αλλά και την διεπιστημονική προσέγγιση που θα τους επιτρέψει την επίλυση σύνθετων ζητημάτων και καινοφανών προβλημάτων. Τέλος, έχουν τις ικανότητες να διαχειρίζονται σύνθετες επαγγελματικές καταστάσεις και να αναλαμβάνουν την ευθύνη για την ανάπτυξη και την επαγγελματική κατάρτιση ατόμων και ομάδων στο πεδίο της εκπαίδευσης και σε άλλους τομείς δραστηριοποίησης των αποφοίτων του Τμήματος.

15. Προοπτικές απασχόλησης

Οι πτυχιούχοι του Τμήματος εντάσσονται στον κλάδο ΠΕ02 των εκπαιδευτικών, δηλαδή στον κλάδο φιλολόγων, συνεπώς μπορούν να συμμετέχουν στους αντίστοιχους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ. Πιο αναλυτικά, οι απόφοιτοι του τμήματος μπορούν να εργαστούν στην μέση εκπαίδευση (δημόσια / ιδιωτική) ως καθηγητές Αρχαίων και Νέων Ελληνικών, σε Κέντρα Ξένων Γλωσσών ως καθηγητές Ελληνικών για αλλοδαπούς, σε εκδοτικούς οίκους, εφημερίδες και περιοδικά ως επιμελητές και διορθωτές κειμένων, ερευνητές σε Ερευνητικά Κέντρα ή Ινστιτούτα που ασχολούνται με τη φιλοσοφία, αλλά και την φιλολογία και τη γλωσσική έρευνα. Επιπλέον, μπορούν να εργαστούν ως επιμελητές εκδόσεων, σε εταιρείες πληροφορικής που

ειδικεύονται στη γλωσσική τεχνολογία, ερευνητικό προσωπικό σε πολιτιστικούς φορείς και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, ΜΜΕ, διαφημιστικές εταιρείες ως κειμενογράφοι, μεταφραστικά κέντρα/ εταιρείες /γραφεία ως μεταφραστές από και προς τα ελληνικά, επιχειρήσεις ως διοικητικά στελέχη, στελέχη οργάνωσης και διαχείρισης, σε επιχειρήσεις και οργανισμούς που εξειδικεύονται στην ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων οργάνωσης, καθώς και σε ανάλυση και επεξεργασία στοιχείων, ως καθηγητές / εκπαιδευτές σε διάφορες σχολές (Ι.Ε.Κ., Κ.Ε.Κ., Σχολές του Ο.Α.Ε.Δ., Σχολές Τουριστικών Επαγγελματιών, Σχολές Ενόπλων Δυνάμεων, Σχολή Αστυνομίας, Σχολή Νοσηλευτικής, κ.ά.

16 . Πρόσβαση σε περαιτέρω σπουδές:

Το Τμήμα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ερευνητική ειδίκευση σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Ο απόφοιτος του Τμήματος έχει τα ουσιαστικά και τυπικά εφόδια να ακολουθήσει μεταπτυχιακές σπουδές. Το Τμήμα προσφέρει τέσσερα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών που οδηγούν στην απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης, ενώ προσφέρει και πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών.